

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 21/21

Møtedato: 04.02.2021

Dato: 28.01.2021

Arkivsaksnr: 2020/11340

Reviderte statutter for Ludvig Holbergs Minnepris

Saken gjelder:

Ludvig Holbergs minnepris, også kalt Holbergprisen, ble etablert av Stortinget i 2003 og var opprinnelig finansiert gjennom Ludvig Holbergs internasjonale minnefond. I 2013 ble fondet avviklet, og prisene finansieres nå over statsbudsjettet med tildeling fra Kunnskapsdepartementet til Universitetet i Bergen (UiB). Holbergprisen forvaltes av UiB på vegne av Kunnskapsdepartementet. UiB har nedsatt et eget styre for Holbergprisen. Styret skal sørge for bred forankring for prisen og tilleggende aktiviteter gjennom å involvere relevante aktører og miljøer, nasjonalt og internasjonalt.

Statuttene ble sist revidert 10. desember 2013 i forbindelse med at fondet ble avviklet. Ifølge de gjeldende statuttene pkt. 7, er det Kunnskapsdepartementet som har mandat til å endre statuttene ordlyd, etter innspill fra Universitetsstyret ved Universitetet i Bergen.

Holbergsekretariatet har gjort universitetsledelsen ved UiB og Kunnskapsdepartementet oppmerksom på at de gjeldende statuttene ikke er i tråd med den praksisen som Holbergprisen har utviklet over tid.

Det er Holbergstyret, med mandat fra UiB, som oppnevner fagkomitéene og som utnevner prisvinnerne til de tre prisene (Holbergprisen, Nils Klim-prisen og Holbergprisen i skolen). I de opprinnelige statuttene står det at det er Universitetet i Bergen som gjør dette. Universitetsstyret har gjennom opprettelsen av Holbergstyret i prinsippet delegert denne myndigheten til Holbergstyret. Dette har vært rådende praksis helt siden første tildeling av prisen til Julia Kristeva i 2004.

Videre er det ønskelig å presisere at Nils Klim-prisen er en pris for yngre forskere fra/i Norden. Med de foreslåtte endringene i statuttene vil det ikke bare være nordiske statsborgere, men også yngre forskere uten nordiske statsborgerskap, men formell tilknytning til nordiske institusjoner, som vil kunne nomineres til prisen.

I tillegg er det også ønskelig å formelt endre det opprinnelige navnet Ludvig Holbergs minnepris til Holbergprisen, som er det offisielle navnet som er blitt brukt de siste ti årene i benevnelsen av prisen.

Holbergstyret ber Universitetsstyret om å godkjenne forslaget til de reviderte statuttene, slik at de blir i overensstemmelse med den rådende praksisen for organisasjonen.

Universitetsdirektørens kommentar

Universitetsdirektøren har ingen kommentarer til endringene og slutter seg til de forslaget lagt frem av Holbergstyret og vil ta dette videre til Kunnskapsdepartementet for behandling.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret slutter seg til forslaget til reviderte statutter for Holbergprisen av 08.12.2020.

Robert Rastad
universitetsdirektør

28.01.2021

Vedlegg:

1. Forslag til reviderte statutter for Holbergprisen vedtatt av Holbergstyret 08.12.20

Reviderte statutter for Holbergprisen, vedtatt av Holbergstyret 08.12.20

Holbergstyret ønsker å spille inn følgende forslag til revidering av statuttene til Universitetsstyremøtet 4. februar 2021. Endringene er markert med **rød skrift**.

Gjeldende statutter, sist revidert 10.12.13	Nye statutter
Statuttene for Ludvig Holbergs minnepris (Holbergprisen) og Nils Klimprisen for yngre fremragende forskere	Statutter for Holbergprisen og Nils Klimprisen
Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet januar 2004, endring seinest 10. desember, 2013.	Fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet januar 2004, med endringer senest xxxxxxx .
1. Hovedformålet med Holbergprisen er å anerkjenne banebrytende vitenskapelig arbeid innenfor humanistiske, samfunnsvitenskapelige, juridiske og teologiske fag, enten arbeid innenfor et enkelt fag eller arbeid av tverrfaglig karakter. Prisen skal også bidra til å heve disse fagenes status i samfunnet og stimulere barn og unge til å bli interessert i fagene.	Hovedformålet med Holbergprisen er å anerkjenne banebrytende vitenskapelig arbeid innenfor humanistiske, samfunnsvitenskapelige, juridiske og teologiske fag, enten arbeid innenfor et enkelt fag eller arbeid av tverrfaglig karakter. Prisen skal også bidra til å heve disse fagenes status i samfunnet og stimulere barn og unge til å bli interessert i fagene.
2. Holbergprisen forvaltes av Universitetet i Bergen på vegne av Kunnskapsdepartementet. Universitetet i Bergen skal sørge for bred forankring for prisen og tilliggende aktiviteter gjennom å involvere relevante aktører og miljøer, nasjonalt og internasjonalt, i arbeidet.	Holbergprisen forvaltes av Universitetet i Bergen på vegne av Kunnskapsdepartementet. Universitetet i Bergen skal sørge for bred forankring for prisen og tilliggende aktiviteter gjennom å involvere relevante aktører og miljøer i arbeidet, nasjonalt og internasjonalt.
3. Holbergprisen finansieres over statsbudsjettet gjennom tilskudd fra Kunnskapsdepartementet til Universitetet i Bergen. Tilskuddet skal benyttes til:	Holbergprisen finansieres over statsbudsjettet gjennom tilskudd fra Kunnskapsdepartementet til Universitetet i Bergen. Tilskuddet skal benyttes til:

<ul style="list-style-type: none"> • Holbergprisen • Nordisk pris for yngre forskere (Nils Klim-prisen) • Aktiviteter for barn og unge • Arrangementer i tilknytning til prisutdelingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Holbergprisen • Nils Klim-pris for yngre forskere fra/i Norden* • Aktiviteter for barn og unge • Arrangementer i tilknytning til prisene
<p>4. Universitetet i Bergen rapporterer hvert år til Kunnskapsdepartementet om bruken av midlene. Universitetet i Bergen kan organisere sitt arbeid med Holbergprisen slik de vil, innenfor rammene i disse statuttene.</p>	<p>Universitetet i Bergen rapporterer hvert år til Kunnskapsdepartementet om bruken av midlene. Universitetet i Bergen kan organisere sitt arbeid med Holbergprisen slik de vil, innenfor rammene i disse statuttene.</p>
<p>5. Universitetet i Bergen oppnevner to fagkomiteer, Holbergkomiteen og Nils Klimkomiteen. Hver komité skal bestå av fem fremragende forskere innenfor humanistiske, samfunnsvitenskapelige, juridiske og teologiske fag. Komiteene skal hver ha minst tre utenlandske medlemmer. Medlemmene av fagkomiteene oppnevnes for en periode på tre år og kan gjenoppnevnes én gang. Tre av fagkomitémedlemmene oppnevnes ett år og to det følgende år. Dersom et medlem må trekke seg før dets oppnevningsperiode utløper, oppnevnes et nytt medlem for resten av perioden.</p>	<p>Holbergstyret, som oppnevnes av Universitet i Bergen, oppnevner to fagkomitéer: Holbergkomitéen og Nils Klim-komitéen. Hver komité skal bestå av fem fremragende forskere innenfor humanistiske, samfunnsvitenskapelige, juridiske og teologiske fag. Komiteene skal hver ha minst tre utenlandske medlemmer. Medlemmene av fagkomitéene oppnevnes for en periode på tre år og kan gjenoppnevnes én gang. Tre av fagkomitémedlemmene oppnevnes ett år og to det påfølgende året. Dersom et medlem må trekke seg før dets oppnevningsperiode utløper, oppnevnes et nytt medlem for resten av perioden.</p>
<p>6. Universitetet i Bergen vurderer for det enkelte år om prisen for dette året skal utlyses generelt eller på ett eller flere bestemte fagområder. Universitetet i Bergen utnevner vinner av Holbergprisen på grunnlag av innstilling fra Holbergkomiteen. Universitetet i Bergen utnevner vinner av Nils Klimprisen på grunnlag</p>	<p>Holbergstyret utnevner vinner av Holbergprisen på grunnlag av anbefaling fra Holbergkomitéen. Holbergstyret utnevner vinner av Nils Klim-prisen på grunnlag av anbefaling fra Nils Klim-komitéen. Komiteenes anbefalinger skal være basert på sakkyndige vurderinger. Dersom fagkomitéene et år ikke finner en verdig prisvinner, skal prisene ikke deles</p>

av innstilling fra Nils Klimkomiteen. Komiteenes innstillinger skal være basert på sakkyndige vurderinger. Dersom fagkomiteene et år ikke finner en verdig prisvinner, skal prisene ikke deles ut. Midlene til prisvinner skal da tilbakeføres til Kunnskapsdepartementet.	ut. Midlene til prisvinner skal da tilbakeføres til Kunnskapsdepartementet.
7. Statuttene for Holbergprisen og Nils Klimprisen kan endres av Kunnskapsdepartementet.	Statuttene for Holbergprisen og Nils Klimprisen kan endres av Kunnskapsdepartementet.

*I forbindelse med revidering av statuttene ble det oppdaget en tvetydighet i de reviderte statuttene som berører Nils Klim-prisen. Nils Klim-prisen er ikke en «nordisk» pris, men derimot en pris (opprettet av den norske regjering) for yngre forskere under 35 år fra Norden. Sekretariatet fant det derfor hensiktsmessig at saken ble tatt på sirkulasjon i slutten av november, i forbindelse med den øvrige revideringen av statuttene, slik at alle forslag til revideringer av statuttene ble levert samlet til universitetsstyret.

Tre mulige formuleringer markerte de ulike alternativene for klargjøring av kriteriene av hvem som kan nomineres til Nils Klim-prisen:

- A. Nils Klim-prisen – pris for yngre forskere under 35 år fra Norden
Dette forslaget er sannsynligvis mest i tråd med den opprinnelige intensjonen regjeringen hadde da de opprettet prisen, nemlig å styrke yngre forskere fra Norden, dvs. forskere som er statsborgere i ett av de nordiske landene, enten de oppholder seg i Norden eller ikke. Denne formuleringen er også i samsvar med den praksisen som Holbergprisen til nå har lagt seg på.
- B. Nils Klim-prisen – pris for yngre forskere under 35 år i Norden
Dette forslaget vil kunne åpne opp for at både forskere med statsborgerskap i et nordisk land og som oppholder seg i Norden så vel som utenlandske forskere som ikke er statsborgere i et nordisk land, men har en formell tilknytning til en nordisk forskningsinstitusjon, skal kunne nomineres til Nils Klim-prisen.
- C. Nils Klim-prisen – pris for yngre forskere under 35 år i/fra Norden
Dette forslaget vil kunne åpne opp for en mer inkluderende praksis enn den gjeldende. Kandidater med statsborgerskap i et nordisk land – enten de oppholder seg i Norden eller ved en utenlandsk institusjon – kan nomineres til prisen. I tillegg vil man kunne åpne opp for at utenlandske statsborgere som har en formell tilknytning til en nordisk forskningsinstitusjon, også kan nomineres til Nils Klim-prisen.

Vedtaket fattet av Holbergstyret 08.12.20 lyder:

«Styret vedtar på sirkulasjon de ytterligere revideringene av Holbergprisens statutter vedrørende Nils Klim-prisen under punkt 3, som nå får følgende ordlyd:

3. Nils Klim-prisen – pris for yngre forskere under 35 år fra/i Norden (dvs. forskere med statsborgerskap i et nordisk land, enten de oppholder seg i Norden eller ikke, så vel som utenlandske forskere med formell tilknytning til en nordisk forskningsinstitusjon.»